

Een bulletin uitgegeven
voor de bewoners van Frederiksoord
en omgeving

DE STAR

star.frederiksoord@home.nl

Hernieuwde uitgave
Jaargang 10 · Uitgave 1 · Januari 2016

**Informatiebijeenkomst
MvW op 15 februari
Een niet te missen
bijeenkomst!**

Op weg naar Werelderfgoed Frederiksoord Nu

FREDERIKSOORD – Allereerst willen we alle lezers van ons bulletin een zeer gezond en gelukkig 2016 toewensen.

Het nieuwe jaar is bijzonder goed begonnen want 'onze' Maatschappij van Weldadigheid is sinds 15 januari weer eigenaar van onder andere het gebouw dat u hier op deze winterse foto ziet afgebeeld.

Er is meteen voor een 'voorlopig' andere naam gekozen: het Koloniecetrum. Als redactie willen we graag de suggestie meegeven om het nieuwe centrum de naam Van den Bosch Centrum te geven. Want Johannes Van den Bosch verdient het als oprichter van de Koloniën van Weldadigheid dat zijn naam in de eerste kolonie duidelijk aanwezig is; en dat is nu nog niet het geval. De historische foto op deze pagina is van een koloniehuisje waarvan zelfs Jan Mensink niet weet waar het gestaan heeft. Een uitdaging dus! Ook dit huisje is mede door crowdfunding (avant la lettre) gerealiseerd. Over crowdfunding elders in dit blad meer. Dit bulletin is het eerste nummer van – ja zeker – jaargang 10. We realiseerden ons tijdens het

maken van dit bulletin dat we al weer heel lang met z'n tweeën bezig zijn met De Star, ons blad waarvoor ook alleen wij de verantwoordelijkheid dragen en niemand anders, zoals sommigen menen te moeten roepen. Wij zijn heel blij met het feit dat Cor Krüter er steeds weer – geheel belangeloos en met plezier – een heel aantrekkelijke uitgave van maakt en onze sponsors ons trouw blijven.

We wensen u weer veel leesplezier en na-

AGENDA

- Elke zaterdag** – Biologische boerenmarkt op het grote parkeerterrein van De Tuinen
- Zondag 31 januari** – Koloniekkerkje Kolonieconcert Rubens Strijkkwartet
- Zondag, 14 februari** – Koloniekkerkje Kolonieconcert Storms & Franceries
- Zondag, 13 maart** – Koloniekkerkje Kolonieconcert Storms & Franceries
- Zaterdag 23 april** – De Koloniehof Opening nieuwe expositie, De Beeldentuin
- Weekend 23 en 24 april** – Museumweekend in De Koloniehof

tuurlijk zijn reacties en suggesties heel erg welkom op star.frederiksoord@home.nl. Via dit e-mailadres kunnen belangstellenden buiten Frederiksoord, Wilhelminaord en Nijensleek een digitale versie van De Star aanvragen. Denkt u erom dat u e-mailadres wijzigingen even aan ons doorgeeft! In Museum De Koloniehof en in Hotel Frederiksoord is altijd een gratis papieren versie verkrijgbaar.

Hijlco Komen en Jan Jansen

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

- De **overdracht** van de gronden en opstallen van de voormalige Tuinbouwschool en het Informatiecentrum bij de rotonde aan de Maatschappij van Weldadigheid heeft op 15 januari plaats gevonden.
- Prioriteit bij de herinrichting heeft het gebouw bij de rotonde dat in elk geval tot 2018 de werknaam **Koloniecentrum** zal dragen. Planning werkzaamheden: 2016 planfase, 2017 verbouwing en inrichting, 2018 operationeel als bezoekers informatiecentrum.
- De **herinrichting van het overige deel** zal geruime tijd in beslag nemen. Eerst worden de kaders vastgesteld waarbinnen ontwikkeld kan worden, dan dient het bestemmingsplan te worden aangepast en vervolgens kan tot invulling worden overgegaan. Daarbij dient het nieuwe gebruik gelden te genereren in plaats van geld te kosten.
- Onlangs is **Henk Koorneef** uit Boschoord beëdigd als **Bijzonder Opsporings Ambtenaar** (BOA). Voor de 748 hectare

bos en natuur van de Maatschappij zal hij als toezichthouder optreden. Hij heeft daarbij de wettelijke bevoegdheden corrigerend en in het uiterste geval verbaliserend op te treden.

- De bouw van **Koloniewoningen van De Toekomst** verloopt voorspoedig. Binnenkort wordt gestart met de bouw aan de

Van Eemneslaan. Ook aan de Vaartweg wordt gebouwd en binnenkort zal ook aan het nieuwe deel van de Vaartweg worden begonnen. Ook zijn er opties op twee kavels uitgegeven.

- In Frederiksoord en Wilhelminaoord zullen er **boswerkzaamheden** worden uitgevoerd waarbij de bossen worden gedund. Dit vindt plaats in het kader van de vijfjaarlijkse houtoogst en het onderhoud. Het zorgt ervoor dat de bossen vitaal blijven.
- Door de vele (komende) veranderingen binnen (het gebied van) de Maatschappij is de **werklast** in Huis Westerbeek aanmerkelijk toegenomen. Ter verlichting heeft het bestuur daarom één der bestuursleden, dhr. Arie van der Spek tijdelijk belast met o.a. taken op het gebied van nieuwe ontwikkelingen binnen de kolonie.
- Het **twitteraccount** van de Maatschappij wordt inmiddels actief beheerd. Blijf op de hoogte van de ontwikkelingen op **#KolonieFrederiksoord**.

Informatiebijeenkomst MvW op 15 februari

In Huis Westerbeek wordt niet stil gezeten. Er is grondig nagedacht over toekomstige ontwikkelingen. De UNESCO nominatie en het aanstaande 200 jarig bestaan van de Maatschappij van Weldadigheid zorgen voor veel initiatieven op cultureel en economisch gebied binnen de kolonie. Met veel mensen is gesproken en de vele initiatieven in het gebied zijn geïnventariseerd. Daaruit is gedestilleerd wat de drijfveer is

van alle betrokkenen. Het Programmabureau (vroeger het Projectbureau MvW200) wil deze 'ziel' graag met de koloniebewoners delen en ook graag vertellen met welke plannen de Maatschappij van Weldadigheid en andere ondernemers bezig zijn. De informatieavond vindt plaats in het Koloniecentrum (voorheen het Inforum) bij de rotonde. Aanvang 20.00 uur; koffie klaar om 19.30 uur.

Een niet te missen bijeenkomst!

Winter Boschfestijn super gezellig

Een stormwaarschuwing, veel regen was de voorspelling en toch kwamen er op zondag 29 november veel bezoekers af op alweer het derde Winter Boschfestijn op De Koloniehof.

Ze hadden gelijk. De storm viel mee en de regen in het begin ook en vooral: in het bos is het altijd beschut en goed toeven. Er was weer veel activiteit. Voor de kinderen o.a. in de opzichterswoning naast het museum, maar ook forse trekpaarden slepend met boomstammen in het bos, Scouting met vuurtafels en een spannende hindernisbaan tussen de bomen, het echte boshandwerk: houtzagen en kloven, de houtbeeldhouwer met zijn megatrol die weer een stukje verder af is, een smid en een hoefsmid met paard. Nog veel meer waaronder

ook een markt met sfeervolle chaletjes.

Er was volop vuur in en bij het bos. Een enorm vuur voor de picknickschuur, vele vuurkorven en twee mega-Zweedse fakels. Het maakte het verblijf warm en gezellig. Daar droeg ook de muziek in het bos en in de picknickschuur aan bij en natuurlijk de act van Sopa, de kok die life en spectaculair op het grote veld voor de picknickschuur zijn 'vurige' soep bereidde.

Een heel geslaagd evenement dat echt wel wat mooier weer verdiende waardoor nog meer mensen het bos zouden durven opzoeken. Maar ook een evenement dat gedragen wordt door heel veel werkers: personeel en vrijwilligers van De Koloniehof, bewoners van Oranjeborg, de mensen van De Kolonieploeg en mensen van Het Kiemhuis. Hulde voor hen allen.

Oranjoborg gaat verhuizen

FREDERIKSOORD – In de loop van 2009 streken ze neer in de voormalige Tuinbouwschool in Frederiksoord, de 19 bewoners van Oranjoborg en hun begeleiders. Na een onrustig begin, vaak veroorzaakt door vooroordelen, werden ze al snel deel van het dorp. Vanaf het begin was hun aanwezigheid op het oude schoolterrein overduidelijk: de overwoekerde tuin werd weer toonbaar. Oudtuinhazen vonden de weg weer naar hun oude plekje en waren altijd welkom.

Naar verwachting start per 1 februari de verhuizing van de bewoners naar het voormalige conferentieoord De Zevenhof in Havelte, vlak bij Overcinghe. De bewoners kijken nu al met weemoed terug op hun tijd in Frederiksoord: het was hun huis en zij voelden er zich thuis. Maar ook wij zullen ze missen. De vaste bood-

schapper die door weer en wind op de fiets Vledder of Steenwijk bezocht om zijn lijstjes af te werken, de extreem gepimpte tweewieler oftewel de 'Scania-bike', de trouwe poortwachter die in de namiddag en in de weekends altijd bij de toegang was te vinden en de markante driewieler met een uitbundige Amsterdammer achter het stuur.

Een van de belangrijke stelregels van Oranjoborg is iets terug te doen voor de samenleving. En dat hebben ze gedaan. Gelukkig hebben ze al toegezegd ook vanuit Havelte steun te blijven leveren aan o.a. De Koloniehof en het Corso. Voor zichzelf zien ze ook nog een rol in de oude schooltuin, zeker zolang daar nog geen definitieve bestemming aan is gegeven. Ze doen het graag. Het zou mooi zijn om zo hernieuwde verpaupering van het schoolterrein te voorkomen. En oh ja, ze blijven natuurlijk ook sponsor van De Star en dat horen we graag!

De eerste veteranenregeling

Dat de Maatschappij van Weldadigheid op vele gebieden voorop liep, is ons wel bekend. Leerplicht, een ziekenfonds en bejaardenzorg om er maar enkele te noemen. Maar ook op het gebied van veteranenzorg was de Maatschappij de eerste.

In 1826 sluit generaal Van den Bosch een contract af met de Commissaris Generaal van Oorlog, Prins Willem, de oudste zoon van Koning Willem I. De Maatschappij neemt 178 gehuwde manschappen en kaderleden (valide en niet-valide) inclusief hun families over van de Staat die door de Staat betaald zullen worden. Zij worden in de onvrije koloniën tewerk gesteld als opzichter en bewaker. Het zijn veteranen uit de Napoleontische oorlogen met 'merkbare tekenen' (van bajonetten, kogelwonden of ledematen die missen).

Voor de ex-militairen werd in het contract een aantal voorzieningen vastgelegd: ze kregen een afzonderlijk gemeubileerd vertrek voor de gehele familie, 12 pond koloniaal roggebrood en 2/3 mud aardappelen per week, 90 cent aan winkelbonnen, 500 vierkante el gecultiveerd land en .... recht op arbeid. Dat zij een bijzondere positie hadden bleek wel: zij werden in de gelegenheid gesteld om dagelijks doch voor eigen rekening voor de waarde van 5 cents, jenever te kopen. En dat in de kolonie.

Hiermee was de Maatschappij de eerste die zich het lot van veteranen aantrok maar dat is met de achtergrond en persoonlijkheid van de oprichter van de Maatschappij niet echt verwonderlijk. Pas in 2011 kwam er een definitieve regeling voor veteranen: de Veteranenwet waarin voorzieningen voor veteranen zijn verankerd. Daar moest dus wel 185 jaar op worden gewacht...

Koloniewoning en Crowdfunding

Binnenkort kunnen mensen die daartoe geïnteresseerd zijn 'aan den lijve' ervaren hoe het is in een energie neutrale woning te vertoeven. En dan ook nog in een Kolonie, die in 2018 - daar gaan we als positieve denkers vanuit - op de Unesco Wereld Erfgoedlijst zal staan.

De MvW heeft een plan ontwikkeld om aan de Koningin Wilhelminalaan een Koloniewoning te bouwen die 5 jaar lang als recreatiewoning dienst zal doen. De bouwlocatie ligt tussen de begrafenisonderneming en de benzinepomp met prachtig zicht op het fraaie achterliggende kolonielandschap. De bouw, de inrichting van de woning en de inrichting van de tuin kost €270.000. De MvW stelt daartoe €70.000 ter beschikking en wil proberen de ontbrekende €200.000 via crowdfunding te verkrijgen. Na 5 jaar wordt de Koloniewoning verkocht en krijgt iedereen gegarandeerd het gestorte geld terug, inclusief 15% rente. Een unieke kans om zonder risico op deze manier mee te werken aan de bouw van nog meer woningen op plekken waar vroeger de Kolonie-

huisjes hebben gestaan en om meer opbrengst van uw geld te krijgen dan bij een bank.

Geïnteresseerden raden we zeker aan via het crowdfunding platform (www.crowdaboutnow.nl) meer informatie te verzamelen. Het project is te vinden onder 'Maatschappij van Weldadigheid'. Van het benodigde bedrag is al meer dan €150.000 binnen gehaald. Daarmee staat dit project in de top van succesvolle Nederlandse crowdfunding projecten.

Kort Kolonienieuws

Ontwerp je boomgaard – Op 30 januari vindt op De Fruithof in De Tuinen van Frederiksoord de workshop *Ontwerp je boomgaard* plaats. Meer informatie vindt u op www.fruithof-frederiksoord.nl

Kerstmarkt in Ons Dorpshuis – Deze keer was de van de kerstmarkt vooral in een grote tent bij maar ook in Ons Dorpshuis. En hij was weer de moeite waard. Er was volop aanbod van kerstartikelen en voor hele vriendelijke prijzen. Voor volgend jaar weer een aanrader.

Kerstavond in het Koloniekirkje – Een goede traditie kreeg en goed vervolg. Ook de nieuwe beheerders van het Koloniekirkje organiseerden een Open Podium op Kerstavond. En net zoals

voorgaande edities: een heel divers artiestenaanbod en heel veel bezoekers. Voor elk wat wils en wederom voor herhaling vatbaar.

JEF geland in de boerderij

Met een vernuftige houten stelling werd het meubilair naar de bovenverdieping van de vrijboerhoeve bij de rotonde getransporteerd. Daar worden we hartelijk welkom geheten door Edith en Jouke, twee van de drie krachten van JEF. Ze zitten vanaf december in Frederiksoord.

De Stichting JEF, waarvan de letters verwijzen naar de drie motoren Jouke, Edith en Frank wil maar één ding: mensen die werk zoeken aan werk helpen. Hun 'klanten' krijgen ze o.a. via de Sociale Dienst of het UWV, in alle soorten en maten. Van 18 tot 62 jaar en met een universitaire scholing tot zonder diploma. Hun uitgangspunt is dat alle mensen kansen hebben. Door de vragen *Wie ben ik*, *Wat kan ik* en *Wat wil ik* te beantwoorden, proberen ze mensen al pratend én werkend weer perspectief te bieden. Wanneer mensen weer drive ontwikkelen, hun (werkneemers)gedragingen verbeteren en hun eigen waarde weten te erkennen, kunnen ze weer eigen verantwoordelijkheid nemen en hun eigen toekomst vorm geven. Daar ondersteunen en begeleiden zij hen bij. Ook de lokale en regionale bedrijven waar JEF-fers worden gede-

tacheerd, kunnen rekenen op intensieve begeleiding en ondersteuning.

Maar daar blijft het niet bij. Om kansen voor werkzoekenden boven de 30 jaar te vergroten, hebben ze het plan gelanceerd een studiefonds op te zetten. Boven de 30 wordt immers geen studiefinanciering meer verstrekt. Binnenkort start de fondsvererving. En ook hiermee houdt het niet op. Jouke, Edith en Frank bruisen van de ideeën en initiatieven, gericht op het creëren van banen. Want extra banen levert extra mogelijkheden op voor werkzoekenden

en reuring in de kolonie. Een aantal projecten is al een behoorlijk eind op streek o.a. in de recreatieve en toeristische sector. Ook laat JEF door studenten van o.a. het Stenden College een onderzoek doen hoe het terrein van De Tuinen en rond de vrijboerhoeve exploitabel kan worden gemaakt. Er borrelen nog veel meer ideeën.

Een ding is duidelijk: met het neerstrijken van JEF (www.jefatwork.com) is er veel positieve energie bijgekomen in de kolonie. En daar kunnen we alleen maar baat bij hebben!

SPONSOREN

AANGENAMER LEVEN

LAAT UW VOEDING UW MEDICIN ZIJN EN UW MEDICIN UW VOEDING

